

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ГРАД ГРАДИШКА
ГРАДОНАЧЕЛНИК**

Улица Видовданска 1А, 78400 Градишка, Република Српска
Тел.: ++ 387 51 810 300, Факс: ++ 387 51 814 689, Веб сајт: www.gradgradiska.com

УПУТСТВО ЗА СРЕДЊОРОЧНО ПЛАНИРАЊЕ РАДА ГРАДА ГРАДИШКА ЗА ПЕРИОД 2024-2026. ГОДИНА

Градишка, фебруар 2023. године

Увод

Упутство за средњорочно планирање рада Града Градишка, за период 2024-2026. године (у даљем тексту: Упутство), доноси се у складу са чланом 18. Закона о стратешком планирању и управљању развојем у Републици Српској („Службени гласник РС“, број 63/21) и чланом 8. Уредбе о спроведбеним документима у Републици Српској („Службени гласник РС“, број 8/22).

Овим Упутством дају се правци развоја и усмјерење Градској управи града Градишка за планирање рада у наредне три године, односно креирање Средњорочног плана рада Града Градишка, за период 2024-2026. године, који подразумева:

- Инвестициону одлуку Града;
- Оријентацију и будуће правце дјеловања;
- Задатке Градоначелника и градске управе;
- Основ сарадње са вишим нивоима власти;
- Оквир сарадње са домаћим и страним донаторима;
- Путоказ свим носиоцима развоја на подручју локалне заједнице.

Стратешки правци који проистичу из Стратегије развоја

Тренутно важећа Стратегија развоја града Градишка за период 2021-2027. године (у даљем тексту Стратегија развоја), коју је Скупштина града Градишка усвојила у 2018. години, а 2022. године је усагласила са Закона о стратешком планирању и управљању развојем у Републици Српској („Службени гласник РС“, број 63/21), представља кључни, односно базни документ за будућа усмјерења и развојне правце у свим сегментима дјеловања доносиоца одлука на територији града Градишка.

Приликом израде Стратегије развоја, као полазна основа урађена је ситуациона анализа којом су прикупљени релевантни подаци из различитих развојних перспектива (економске, друштвене, еколошке, институционалне и др.). Сагледани су кључни природни ресурси и компаративне предности како би се што ефикасније искористиле постојеће снаге и развојне шансе, те дефинисали слjedeћи стратешки фокуси:

- **Јачање конкурентности и квалитетније запошљавање у привреди;**
- **Доступност, квалитет и дјелотворност јавних услуга и мјера подршке за циљне групе, а посебно: млади, старије становништво и сеоско становништво;**
- **Спречавање штетних посљедица од природних непогода и смањење загађења.**

Један од најважнијих предуслова, који Градишци олакшава економско, едукацијско и еколошко приближавање сличним локалним заједницама у Европској унији, чини геостратешки положај града. У погледу економског развоја, то значи да географска близина треба да буде искоришћена за јачање веза градишких фирми са партнерима из земаље и иностранства, тако да те интеракције воде стварању веће додатне вриједности, веће запослености и бољих радних мјеста на територији Града Градишка. То неће бити могуће уколико истовремено не дође и до едукацијског приближавања, тако да ниво образовања и квалитет понуде радне снаге буде такав да може да одговори

изазовима развоја и потребама инвеститора у времену економије знања, дигитализације, интернета и растућег привредног умрежавања, уз очување и надоградњу културно-историјског идентитета и природне средине овог подручја. У складу са наведеним утврђена визија развоја гласи:

Градишка 2030. године: од географске до економске, едукацијске и еколошке близине Европске уније
Г+3Е

На основу одређених стратешких фокуса, с једне стране, и дугорочне визије развоја, с друге стране, дефинисани су сљедећи стратешки циљеви и приоритети:

Стратешки циљ 1. Повећана запосленост и додатна вриједност у привреди Градишке, јачањем њене конкурентности и повезаност са фирмама из земље и иностранства;

Приоритет 1.1.: Повећана конкурентност Градишке привреде, пуним кориштењем локацијских и инфраструктурних погодности, служи као примјер осталим ЈЛС у РС / БиХ

Приоритет 1.2.: Остварене нове инвестиције које омогућују оптимално кориштење расположивих прерађивачких, пољопривредних, туристичких и осталих ресурса Градишке

Приоритет 1.3.: Унапређен квалитет радне снаге иде у сусрет потребама растуће привреде омогућујући веће и квалитетније запошљавање у приватном сектору

Стратешки циљ 2. Побољшан квалитет живота за становништво Градишке, унапређивањем постојећих и стварањем нових јавних услуга, посебно за младе и старије особе;

Приоритет 2.1.: Осигурати квалитетније образовне, културне и спортске садржаје у складу са потребама младих образованих људи, посебно младих породица, на подручју Града

Приоритет 2.2.: Обезбиједити квалитетне социјалне и здравствене услуге за све становнике, посебно за старију популацију и лица у стању социјалне потребе

Приоритет 2.3.: Унаприједити друштвене садржаје и јавне услуге

Стратешки циљ 3. Унапређена заштита животне средине и заштита од непогода.

Приоритет 3.1.: Унапређење система заштите и спашавања од природних непогода и других несрећа

Приоритет 3.2.: Унапријеђена заштита животне средине од загађења и девастације

Приоритет 3.3.: Унапређење енергетске ефикасности

У оквиру сва три стратешка циља и њихових приоритета утврђене су мјере, као повезница између стратешког и оперативног планирања. У опису мјера разрађене су активности и пројекти, који представљају основу за израду средњорочног и годишњег плана рада, као и буџета града Градишка. Мјерама су предвиђени и кључни стратешки пројекти, као интервенције од великог значаја за остварење стратешких циљева, а они су:

-Изградња новог моста на ријеци Сави је од стратешког значаја за град Градишку, као и за простор читаве Републике Српске. Пошто Градишка нема посебне ингеренције по овом питању, овај пројекат је изостављен са листе, што

никако не умањује његов значај. Слична ситуација је и са успостављањем новог царинског терминала.

-У новом Просторном плану Републике Српске, предвиђена је изградња лука на ријеци Сави у Градишци. С обзиром да је за пуно ефектуирање локацијских, саобраћајних, транспортних и логистичких потенцијала Градишке потребна и жељезничка комуникација, важно је размотрити могућност да Просторни план Републике Српске предвиди и изградњу жељезничке пруг.

У оквиру Стратешког циља 1. утврђени су кључни стратешки пројекти:

1. Оснивање слободне зоне Градишка (на два локалитета и то у Новој Тополи и Лиман);
2. Успостављање пословне зоне Обилазница
3. Модернизација Савског кеја

У оквиру Стратешког циља 2. кључни стратешки пројекти су:

1. Развој водоводног система Градишке на ширем подручју Нове Тополе – „Градишка југ“
2. Пројекат Српска варош
3. Пројекат Тријумфална капија на улазу у град

У оквиру Стратешког циља 3. кључни стратешки пројекти су:

1. Рехабилитација постојеће, изградња нове канализационе мреже са градским постројењем за пречишћавање отпадних вода
2. Замјена постојеће расвјете LED расвјетом
3. Модернизација система даљинског гријања у Граду Градишка.

- Поред мјера и пројеката, постоји и низ континуираних активности, важних за успјешну имплементацију Стратегије, које су у надлежности Града и његових институција. Тако успостављање инфо-центра за инвеститоре и промоција инвестиционих капацитета локалне заједнице уз активно повезивање дијаспоре представљају активности Градске управе у вези са имплементацијом мјере - подршка предузетницима, привредницима и инвеститорима.

- Надаље, подршка унапређењу постојећих и развоју нових производа и оспособљавање и преквалификација лица за потребе локалне привреде представљају активности јединице локалне самоуправе за подршку привредним субјектима, које ће бити организована у оквиру Одјељења за развој и међународне пројекте и Развојне агенције Градишка. Ове активности ће се имплементирати у сарадњи са Заводом за запошљавање, Техничком школом Градишка, Средњом стручном и техничком школом Градишка, заинтересованим предузећима и другим организацијама.

- Развој људских ресурса према потребама привреде је изузетно важан за град и исти представљају редовне послове градских органа и не захтијевају додатну алокацију средстава, иако стварају изузетно повољне ефекте, прије свега:

- Повећање компетенција радне снаге у складу са потребама тржишта рада - унапређење образовног система, измјене наставних планова и програма, оспособљавање кадрова и сл.

- Обука градских кадрова за бављење локалним економским развојем - унапређење пословног окружења, привлачење инвестиција, припрема и реализација пројеката, промоција града и сл.

Стратешки оквир, односно стратешки документи са којима су усаглашени стратешки циљеви, приоритети и мјере из Стратегије развоја града Градишка су:

- Програм економских реформи Владе Републике Српске за период 2023-2025. године,
- Оквир за реализацију циљева одрживог развоја у Босни и Херцеговини (SDG оквир),
- Стратегија управљања отпадом у Републици Српској за период 2017-2026. године,
- Стратегија развоја енергетике Републике Српске до 2035. године,
- Оквирна Стратегија промета Босне и Херцеговине (2015-2030.),
- Стратегија развоја туризма Републике Српске за период 2021-2027. године,
- Стратегија развоја пољопривреде и руралних подручја Републике Српске 2021-2027. године,
- Акциони план одрживог управљања енергијом и прилагођавања климатским промјенама (SECAP) Града Градишка за период 2018-2027. године.

Кратак осврт на активности у 2023. години

Годишњи план Градоначелника и Градске управе за 2024. годину, базира се на достигнутим резултатима из ранијег периода уз неопходан наставак реализације раније започетих, као и нових пројеката који су базирани на Стратегији развоја града Градишка за период 2021-2027. године.

Значајан напредак у погледу оцјене достигнутог укупног статуса дјеловања Градске управе огледа се кроз постојеће достигнуте стандарде (ISO 9001:2015 и BFC SEE). По питању стандарда ISO 9001:2015, редовним надзорним аудитом у 2021. години, утврђено је да су испуњени сви захтјеви за наставак провођења наведеног стандарда, док у 2023. години слиједи ресертификација наведеног стандарда. Када је у питању BFC SEE (Сертификација градова/општина са повољним пословним окружењем у југоисточној Европи), у 2020. години завршен је процес ресертификације, у оквиру којег је Град Градишка оцијењен са оцјеном 96,33% од максимално 100%. Наведена оцјена представља највећу достигнуту оцјену и још једном потврђује да је град Градишка мјесто које обезбјеђује изузетне услове за пословање.

У свим сегментима сарадње са домаћим и међународним донаторима Град је заузео високо рангирана мјеста, посебно у области реализације одобрених пројеката што је посебно цијењено, а што је резултирало добијањем значајних финансијских средстава за инвестиције на територији града

Градишка спада у ред водећих локалних заједница у области обезбјеђења максималне финансијске дисциплине са максималном усаглашеношћу прилива и одлива средстава из буџета у којем све већи проценат заузимају властити приходи. Наведено омогућује континуиран развој и стабилност у свим сегментима.

Посебна активност у досадашњем периоду се чинила на плану привлачења страних директних инвестиција, тако да Градишка постаје све више препознатљива и атрактивна дестинација за улагања страних и домаћих инвеститора.

Све досадашње активности на плану стварања развојних претпоставки и услова за реални сектор довели су до значајног искорака на плану економског развоја Градишке, који је кључна основа за укупан друштвено – економски развој и побољшање услова живота.

У наставку су приказани најзначајнији економски показатељи привреде града Градишка (компарација 2016-2022. године):

Економски показатељи привреде града Градишка (компарација 2016-2022. године)

Р.Б.	Назив показатеља	Година		Разлика 2016-2022. година	Индекс
		2016.	2022.		
1	Број запослених	9.029	11.868	2.839	131,44
2	Број незапослених	6.017	1.818	-4.199	30,21
3	Број привредних субјеката	1.380	1.730	350	125,36
4	Просјечна нето плата	789	1.057	268	133,97
5	Приходи привредних друштава	601.481.852	1.062.543.603	461.061.751	176,65
6	Нето добит привредних друштава	45.459.622	92.114.387	46.654.765	202,63
7	Капитал привредних друштава	286.367.404	406.178.009	119.810.605	141,84
8	Имовина привредних друштава (стална+текућа)	693.720.603	982.442.312	288.721.709	141,62
9	Извоз	210.669.000	440.167.000	229.498.000	208,94
10	Увоз	215.330.000	497.428.000	282.098.000	231,01
11	Обим спољнотрговинске размјене	425.999.000	937.595.000	511.596.000	220,09

Усмјерења за израду Средњорочног плана рада Града Градишка, за период 2024-2026. године

Средњорочним планом рада Града Градишка, за период 2023-2025. године, планирано је укупно 162.857.024 КМ, од тога за 2023. годину 46.072.526 КМ, за 2024. годину 56.437.650 КМ, те за 2025. годину 60.346.848 КМ.

У Средњорочни план рада Града Градишка, за период 2023-2025. године, укључени су пројекти и активности који се односе на сљедеће:

- наставак започетих пројеката;
- пројекти дефинисани у Стратегији развоја као „кључни стратешки пројекти“;
- пројекти који се односе на: повећање запослености и стварање додатне вриједности у привреди, кроз ефикасно кориштење локацијских и инфраструктурних погодности; реализацију нових инвестиција;
- пројекти чијом ће се реализацијом унаприједити квалитет радне снаге и усагласити са потребама привреде;
- пројекти који се односе на побољшање квалитета живота становништва, као и на развој образовних, културних и спортских садржаја;
- пројекти чијом ће се реализацијом унаприједити образовни, здравствени и социјални систем, те функционалност и ефикасност рада општинске управе;
- пројекти чијом ће се реализацијом утицати на заштиту животне средине и заштиту од природних непогода и других несрећа, пројекти очувања животне средине од загађења и девастација, као и пројекти унапређења енергетске ефикасности;
- активности које произилазе из законских надлежности (послови текућег одржавања, административне и управне активности и сл.) и
- пројекти и активности настале потписивање међународних уговора и споразума.

Датум: 20.02.2023. године

Број: 02.11-39/23

ГРАДОНАЧЕЛНИК

Зоран Аџић с.р.